

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Udbygningen af Bedriftssundhedstjenesten blev standset i 1983 af den daværende arbejdsminister. Begrundelsen var, at ministeren ønskede at undersøge, hvordan BST fungerede i de brancher, der var blevet tilsluttet.

De oprindelige intentioner var ellers, at BST skulle sikres en udbygning på ca. 75.000 arbejdstagere pr. år begyndende med de mest risikobelastede brancher.

Der foreligger i dag en række rapporter på baggrund af undersøgelser af BST-centrenes funktion bl.a. fra Socialforskningsinstituttet og Institut for Arbejds miljø ved Danmarks Tekniske Højskole. Derfor fremsatte Socialistisk Folkeparti i folketingsåret 1986-87 (1. samling) et beslutningsforslag (B 63) om ændret og styrket Bedriftssundhedstjeneste. Arbejdsministeren har på baggrund af sine udtalelser ved behandlingen af beslutningsforslaget igangsat udbygningen af BST-centrene; men Socialistisk Folkeparti mener dog, at de oprindelige intentioner med en udbygning af BST begyndende med de mest risikobelastede brancher skal opfyldes. Dette er baggrunden for dette beslutningsforslag om udbygning af BST med det grønne område, der har en af de højeste dødsulykkesrisici af alle områder.

Erhvervene i det grønne område, gartneri, landbrug og skovbrug, anses i al almindelighed for at være sunde erhverv ude i den fri natur. F.eks. er selvstændige landmænd da også den erhvervsgruppe, der har den højeste gennemsnitlige levealder. Bortset fra at mange faktorer influerer på levealderen, er netop den traditionelle opfattelse af det grønne område som sunde erhverv medvirkende til arbejdsmiljøproblemerne.

Den daglige arbejdsdag inden for det grønne områdes erhverv er i dag meget anderledes end arbejdsdagen for bare 20 år siden. Produktionen er ofte stærkt specialiseret, hvilket forøger arbejdsmiljøproblemerne. Alsidigt arbejde slider alt andet lige mindst på helbredet.

Samtidig er arbejdet blevet stærkt mekaniseret med ofte meget farlige maskiner. Langt størstedelen af maskinulykkerne skyldes, at maskinerne på grund af arbejdspress eller uvidenhed anvendes forkert eller i strid med forskrifterne.

Da det grønne område næsten udelukkende består af små arbejdspladser, er der uhyre få steder ansat de 10 personer, der kræves, for at de ansatte kan vælge en sikkerhedsrepræsentant. Dette bør ikke undervurderes, da det betyder, at der finder meget lidt organiseret sikkerhedsarbejde sted inden for det grønne område. Af Arbejdstilsynets ulykkesstatistikker fremgår det, at jo mindre virksomhederne er, jo højere er ulykkesfrekvensen.

Behovet for at forbedre arbejdsmiljøet inden for det grønne område fremgår klart af Arbejdstilsynets ulykkesstatistikker. I 1985 forekom der således 28 dødsulykker inden for det grønne område ud af i alt 79 dødsulykker for alle erhverv. På trods af at det grønne område kun har lidt over 7 pct. af arbejdsstyrken, har området over 35 pct. af dødsulykkerne. Det svarer til en overdødelighed for det grønne område på 400 pct. i forhold til gennemsnittet i øvrige erhverv!

Hvad angår arbejdsulykker uden dødelig udgang, udgør anmeldte arbejdsulykker inden for det grønne område kun mellem 2 og 3 pct. af samtlige anmeldte arbejdsulykker. Dette hænger dog uden tvivl sammen med, at der er en lavere anmeldelsesgrad af ulykker inden for dette område end for ulykker inden for andre på grund af manglende sikkerhedsorganisation og et stort antal selvstændige, som normalt ikke anmelder ulykker, som de selv udsættes for.

Den lavere anmeldelsesgrad for det grønne områdes arbejdsulykker ses bl.a. også af, at anmeldte arbejdsulykker inden for området medfører dobbelt så mange fraværsdage som gennemsnittet. Forskellige undersøgelser anslår, at kun mellem 10 og 30 pct. af de anmeldelsespligtige ulykker i det grønne område rent faktisk anmeldes.

Arbejdstilsynet har igangsat en kampagne, der skal vare fra 1987 til 1990, specielt med det formål at nedbringe antallet af dødsulykker i landbruget. Denne